

V Praze dne 6. února 2026
Č. j.: MZP/2026/610/81
Sp. zn.: ZN/MZP/2025/610/362
Vyřizuje: Ing. Eva Voženílková
Tel.: 267 122 726
E-mail: Eva.Vozenilkova@mzp.cz

Město Jesenice

Ing. Jan Polák, starosta
Mírové nám. 368
270 33 Jesenice
ID DS: y8ub2b9

Věc: Žádost o vyjádření, resp. o metodickou pomoc k záměru výstavby VTE na Jesenicku, okr. Rakovník

Vážený pane starosto,

Ministerstvo životního prostředí, odbor adaptace na změnu klimatu (dále jen „ministerstvo“), do jehož působnosti spadá metodická podpora výkonu státní správy mj. v ochraně přírody a krajiny podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOPK“) včetně ochrany krajinného rázu podle § 12 ZOPK, obdrželo Vaši žádost o vyjádření, resp. o metodickou pomoc k záměru výstavby větrných elektráren (dále jen „VTE“) na Jesenicku ve vztahu k ochraně krajinného rázu, zejména v přírodních parcích, ze dne 19. 12. 2025 (Vaše č.j. 2774/25).

V reakci na tuto žádost nejprve v obecné rovině uvádím:

Vámi zmiňovaný Metodický návod na vyhodnocení možnosti umístění větrných a fotovoltaických elektráren z hlediska ochrany přírody a krajiny, který vyšel ve Věstníku Ministerstva životního prostředí (částka 6, září 2018)¹ včetně tří schematických map v příloze², odpovídal svým obsahem, rozsahem a podrobností tehdejšími potřebami výkonu státní správy v ochraně přírody a krajiny v kontextu tehdy účinné právní úpravy ochrany přírody a krajiny, stavebního řádu a dalších souvisejících oblastí nebo agend.

Přijetím zákona č. 249/2025 Sb., o urychlení využívání některých obnovitelných zdrojů energie a o změně souvisejících zákonů (dále jen „ZOZE“)³ Česká republika implementovala čl. 15b až 16d směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (přepracované znění), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2413⁴.

ZOZE s účinností od 1. srpna 2025 v souladu s výše uvedenou evropskou směrnicí upravuje postup vymezování nezbytné oblasti, postup vymezování akcelerační oblasti, zvláštní postupy týkající se záměru pro využití obnovitelného zdroje energie povolovaného v akcelerační oblasti a zvláštní postupy týkající se záměru pro využití obnovitelného zdroje energie povolovaného mimo akcelerační oblast.

V návaznosti na přijetí ZOZE ministerstvo ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj zadalo Výzkumnému ústavu pro krajinu, v.v.i. (VÚK), resortní organizaci ministerstva,

¹ https://mzp.gov.cz/sites/default/files/vestniky/SOTPR_Vestnik_zari_181002.pdf (metodický návod)

² https://mzp.gov.cz/sites/default/files/vestniky/SOTPR_Vestnik_priloha2_zari_181002.pdf (příloha metod. návodu)

³ <https://www.e-sbirka.cz/sb/2025/249>

⁴ <https://www.e-sbirka.cz/pravo/eu/02018L2001-20240716>

zpracování aktuálních dat a informací o stavu a hodnotách krajiny a přípravu aktuálních podkladů pro vymezení akceleračních oblastí ve smyslu ZOZE tak, aby respektovaly požadavky na ochranu zvláště chráněných nebo jinak citlivých a hodnotných částí přírody a krajiny. Výsledkem je indikativní podklad pro závazné vymezení akceleračních oblastí v příslušných územně plánovacích dokumentacích.

Je třeba zdůraznit, že mapové podklady připravené ze strany VÚK nejsou samy o sobě návrhem akceleračních oblastí; jsou orientačním vyjádření vhodnosti různých území, přičemž tato vhodnost bude vždy podrobněji prověřena při zpracování návrhu na vymezení akcelerační oblasti v územně plánovací dokumentaci a při formulaci návrhu územního opatření, které stanoví podmínky a zmírňující opatření, a následně při jejich projednání s dotčenými orgány i s veřejností, a také v rámci posouzení vlivů koncepce na životní prostředí (SEA).

K jednotlivým dotazům obsaženým v žádosti dále uvádím:

ad 1) Jsou obecně na území přírodních parků projekty na stavbu obnovitelných zdrojů energie (OZE) včetně větrných elektráren (VTE) přípustné? Dotaz je kladen v souvislosti s obdrženou informací, že záměry OZE mají „stopku“ v národních parcích (NP), chráněných krajinných oblastech (CHKO) a vojenských prostorech.

Podle § 12 odst. 1 ZOPK je „krajinný ráz, kterým je zejména přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti chráněn před činností snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu. Zásahy do krajinného rázu, zejména umístování a povolování staveb, mohou být prováděny pouze s ohledem na zachování významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonické měřítko a vztahy v krajině“.

Podle ustanovení § 12 odst. 3 ZOPK může orgán ochrany přírody zřídit k ochraně krajinného rázu s významnými soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami, který není zvláště chráněn podle části třetí tohoto zákona, obecně závazným právním předpisem přírodní park a stanovit omezení takového využití území, které by znamenalo zničení, poškození nebo rušení stavu tohoto území. Působnost ke zřízení, resp. zrušení přírodního parku je podle § 77a odst. 2 ZOPK přenesena na kraje.

Realizace OZE včetně VTE není zákonem o ochraně přírody a krajiny v přírodních parcích à priori zakázána; orgány ochrany přírody příslušné ke zřízení přírodních parků jsou však oprávněny opatřením obecné povahy (nařízením kraje, kterým určitý přírodní park zřizují) stanovit omezení způsobu využití území zřizovaného přírodního parku. Takto stanovené omezení je podkladem jak pro územní plánování (představuje limit využití území), tak pro správní činnost orgánů ochrany přírody, resp. orgánů vydávajících jednotné environmentální stanovisko (JES) ve smyslu § 12 odst. 2 ZOPK.

Orgánem ochrany přírody, kterému podle § 77a odst. 2 v souladu s § 12 odst. 3 ZOPK přísluší zřizovat přírodní park a stanovit omezení takového využití území, které by znamenalo zničení, poškození nebo rušení stavu tohoto území, je kraj. V případě přírodního parku Jesenicko je

tímto orgánem Středočeský kraj. Zřizovací dokument je veřejně dostupný v mapovém portálu Středočeského kraje⁵.

Pokud jde o informaci, že záměry OZE mají „stopku“ v národních parcích (NP), chráněných krajinných oblastech (CHKO) a vojenských prostorech, pak se zřejmě jedná o zjednodušený odkaz na seznam území, který podle § 4 odst. 1 ZOZE stanovila vláda nařízením č. č. 507/2025 Sb., o stanovení území, na kterých nelze vymezovat akcelerační oblasti⁶. Těchto území je celá řada a je pravda, že přírodní parky mezi ně nebyly zařazeny. Jejich existence však přesto bude při navrhování a vymezování akceleračních oblastí zohledněna; v jednotlivých případech bude zvažován rozsah a míra dotčení chráněných zájmů včetně krajinného rázu „s významnými soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami“ a v této souvislosti také nezbytnost a smysluplnost vymezení akcelerační oblasti na území přírodního parku.

ad 2) Realizovatelnost VTE na Jesenicku je ze strany veřejnosti, ale i ze strany např. ornitologů zpochybňována na základě dostupných dat a map citlivosti ptáků (viz příloha), příp. limitů pro umístování větrných elektráren představený MŽP v roce 2018 (viz příloha). V porovnání s aktuální mapou pro stanovování akceleračních zón, kde je Jesenicko ve žluté zóně, jsou uvedená data opět v rozporu. Mohli byste nám k tomuto poskytnout vyjádření, co platí?

Jak uvádíme výše, podklady z let 2018 a 2025 vyjadřují každý něco poněkud jiného. Jejich rozdílnost vyplývá především z rozdílných východisek a účelu jejich pořízení a následného využití, a dále z rozdílů v obsahu a rozsahu podkladových dat. Svou roli při srovnání obou podkladů bezpochyby hraje škálování jejich obsahu a použití barev.

Mapa citlivosti ptáků vůči výstavbě větrných elektráren v Česku⁷ byla zpracována Českou společností ornitologickou (ČSO) na podkladě dat o výskytu ptáků z nálezových databází a metodiky BirdLife International. Citlivost ptáků nabývá hodnot v pětistupňové škále.

Aktuální souhrnné mapové výstupy VÚK (2025) vznikly zpracováním mnohem většího množství dat, resp. více datových vrstev a zobrazují indikativní diferenciaci území ČR podle citlivosti celé škály limitů a hodnot území. Citlivost území je vyjádřena v třístupňové škále (červená = „stopka“, zahrnuje „zakázané oblasti“ a území s extrémním rizikem, žlutá = s významnými výhradami, zelená = území nejméně citlivé, ve kterém lze akcelerační oblasti vymezovat přednostně).

Metodický návod z roku 2018 považuje ministerstvo v současné době v mnoha ohledech za překonaný; jeho nekritické uplatňování při naplňování aktuálních potřeb a požadavků územního plánování v kontextu závazků ČR ke snižování emisí CO₂ podporou OZE a ochrany přírody a krajiny může být při vymezování akceleračních oblastí kontraproduktivní.

⁵ https://gis.kr-stredocesky.cz/dokumenty/ozp/pp_dokumenty/jesenicko.pdf

⁶ <https://www.e-sbirka.cz/sb/2025/507>

⁷ <https://www.birdlife.cz/mapa-citlivosti-ptaku-vuci-vystavbe-vetrnych-elektren-v-cesku-novy-nastroj-pro-udrzitelne-planovani/>

ad 3) Z řad veřejnosti také zaznívají obavy, že případnou výstavbou VTE nebo zřízením akcelerační zóny dojde ke zrušení Přírodního parku Jesenicko a tím také skončí jakákoliv ochrana území. Jsou tyto obavy oprávněné?

K závaznému vymezení akceleračních oblastí dojde podle ZOZE ve spojení se zákonem č. 283/2021 Sb., stavební zákon, v procesu pořízení změn územně plánovacích dokumentací, a to tak, aby neměly s ohledem na limity využití území významný dopad zejména na životní prostředí (viz § 4 odst. 1 a 2 ZOZE).

Podle § 4 odst. 1 ZOZE nepředstavují přírodní parky nepřekročitelný limit, vymezení akcelerační oblasti na území přírodního parku proto nelze zcela vyloučit. Na druhou stranu v rámci projednání návrhu změny územně plánovacích dokumentací, ve kterých budou akcelerační oblasti vymezeny, budou posuzovány případné kolize s jinými veřejnými zájmy, resp. chráněnými hodnotami. Dojde mj. k posouzení, zda a v jaké míře budou vymezené akcelerační oblasti na území konkrétního přírodního parku (nebo na části jeho území) v kolizi se „soustředěnými přírodními a estetickými hodnotami“, k jejichž ochraně je přírodní park zřízen. V návaznosti na obsah a závěry vyhodnocení vlivů pořizované územně plánovací dokumentace na udržitelný rozvoj území⁸ a na výsledek projednání s dotčenými orgány mohou být návrhy na vymezení akceleračních oblastí upraveny, případně vypuštěny.

Pro každou závazně vymezenou akcelerační oblast budou zároveň podle § 6 ZOZE územním opatřením stanoveny podrobnější podmínky a zmírňující opatření v rozsahu podle § 7 ZOZE, tj. určení druhu (druhů) OZE, pro které se oblast vymezuje, a podmínky a zmírňující opatření pro povolení, provedení nebo užívání záměrů pro využití druhu (druhů) OZE. Územní opatření slouží k zajištění ochrany veřejných zájmů podle jiných právních předpisů (tj. včetně zákona o ochraně přírody a krajiny).

Případné vymezení akcelerační oblasti nevede k automatickému zrušení přírodního parku. Přírodní park může zrušit jedině jeho zřizovatel, tj. Středočeský kraj.

Obavy místních obyvatel o krajinu a její hodnoty při umísťování záměrů OZE v kontextu nové právní úpravy obsažené v ZOZE a souvisejících právních předpisech, jsou pochopitelné. Považujeme za potřebné zde zdůraznit, že nová právní úprava sice v obecné rovině proces realizace záměrů OZE zjednodušuje a urychluje, ale současně poskytuje prostor pro zohlednění podmínek a hodnot (kvalit) konkrétního území včetně krajinného rázu. Svou roli zde sehrají jak dotčené orgány státní správy, tak obce i aktivní občané.

S pozdravem

Ing. Linda Stuchlíková
ředitelka odboru adaptace
na změnu klimatu
elektronicky podepsáno

⁸ podle § 8 ZOZE v souladu s § 40 zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů